

به ناوی خوی به خشنده و میهره بان
به ناوی گه له وه
ئه نجومه نی نیشتمانی کوردستان - عیراق

پشت به حوکمی بر گه (1) ی ماددهی (56) له یاسای ژماره (1) ی سالی (1992) ی،
هموار کراوو، له سهر داوای ئه نجومه نی وهزیرانی ههریمی کوردستان - عیراق، ئه نجومه نی
نیشتمانی کوردستان - عیراق له دانیشتی ژماره (23) ی رۆژی (2006/12/19) ی خۆیدا،
برپاری دانانی ئه م یاسایه ی خواره وه ی دا:

یاسای ژماره (18) ی سالی / 2006
یاسای وهزاره تی ئاوه دانکردنه وه و نیشه جیکردن
له ههریمی کوردستان - عیراق

مادده ی به گه م:

مه به ست له م دهسته واژانه ی خواره وه و اتا دیاریکراوه کانی به رامبه ریانه بو پیداو یستی ئه م
یاسایه :-

یه گه م / ههریم : ههریمی کوردستان - عیراق
دووهم / ئه نجومه نی وهزیران : ئه نجومه نی وهزیرانی ههریمی کوردستان - عیراق
سییه م / وهزاره ت : وهزاره تی ئاوه دانکردنه وه و نیشه جیکردن.
چواره م / وهزیر : وهزیری ئاوه دانکردنه وه و نیشه جیکردن.
پینجه م / بریکار : بریکاری وهزاره تی ئاوه دانکردنه وه و نیشه جیکردن.

- ئه رکوه فرمانی وهزاره ت -

مادده ی دووهم :

وهزاره ت ئه م ئه رکوه فرمانانه ی خواره وه ده گریته ئه ستۆ :-
یه گه م: پینشیارکردنی پلانه گشتیه کان بو سیاسه تی ئاوه دانکردنه وه و نیشه جیکردنی ههریم له
بواره کانی نیشه جیکردن و خانووبه ره و رپگهوبان له وان هس (رپگه ی هاتوچوی خیرا) و
پرد و تونیل و فرگه و هیللی ئاسنی بو چاره سه رکردنی قهیرانی نیشه جیی و دروست
کردنی تۆری رپگهوبانی نوێ به هه موو جو ره کانی و پاشکو کانییه وه.
دووهم: هه لستان به تو یژینه وه ی تایه ت له ناو بواری کهرتی وهزاره تدا و لیکۆلینه وه له
جه دوای ته کنیکی و ئابوری ئه و پرۆژانه ی که له ناو پلانی وهزاره تدا پینشیار ده کرین.
سییه م: دانانی نه خشه و بهرنامه ی کار بو پلانه په سند کراوه کانی ئه و پرۆژانه ی که دراونه ته
ده ست و وێرای جی به جی کردنی ئه و پرۆژانه هس که په یوه ستن به جی به جی کردنیکی

راسته و خو له لایه ن پیکهاته کانی و هزاره ته وه یان نه وه تا بو به لئندهر یان راوژ پیکراوه کان ره وانه بکرین.

چوارهم: به شداری له ناماده کاری خه سلته ته کنیکه کاندایه پی بارودوخی هه ریم.

پنجهم: جی به جی کردنی سیاسه تی بریار له سه در راوی و هزاره ت و پیش نیاز کردنی پلانی (سالانه و قوناغبه نندی و دوورخایه ن) ی پیویست بو حی به جی کردنیان.

شه شهم: جی به جی کردنی نه و پرۆژانه ی له لایه نانی دیه وه له ریگه ی پیکهاته کانی جی به جی کردن و نه خسه سازی و هزاره ته وه یان له ریگه ی کۆمپانیا تاییه تمه ندیه کان له کهرتی تاییه تدا پی سپردراوه.

حه وته م: هه لستان به پاراستنی ریگه و بانه گشتیه کان له وانه ش ریگه کانی هاتوچوی خیرا که ده که ونه دهره وه ی سنوری شاره وانیه کان و پاراستنی و به گه رخستنی پرده کان و ویستگه ته وه ریبه کانی قه پان و بازگه کان ویرای دانانی که لوبه له کانیا ن و پاریزگاریش له رۆخوچونی ریگه و بان به پی یاسای رۆخوچانه قه ده غه کراوی (محرمات) ریگه و بانه کان.

هه شه ته م: هه لستان به تاوتویکردن و هه لسه نگانندی پلانه تاییه ته کانی و به ره هینه ران سه باره ت به ناوه دان کردنه وه و نیشته جیکردن له هه ریم له نیو تاییه تمه ندیتی و هزاره تدا.

نۆیه م: بابه خدان به پهره پیدان و ناوه دان کردنه وه ی دیهاته کانی کوردستان .

- پیکهاته کانی و هزاره ت -

مادده ی سییه م :

و هزاره ت له م پیکهاتانه ی خواره وه پیک دیت :

یه که م - وه زیر: خو ی سه رۆکی بالای و هزاره ته وه بهرپر سیسه له کاره کانی و ئاراسته کردنی سیاسه ته که ی و سه ره رشتکاری و چاودیری به سه ریبه وه، به پی حوکه کانی یاساش هه موو نه و بریار و فه رمان و رینمایانه ی له هه رشتیکدا که په یوه ندیدار بیت به نه رکوفه رمانی و هزاره ت و پیکهاته وه ده سترۆیه کانی و سه رجه م کاروباره ته کنیکی و دارایی و کارگیری و ریکخسته کانیه وه، له وه وه دهره چن و به سه ره ره رشتی خو شی جی به جی ده کرین، بهرپر سیاریش ده ی له به رده م نه نجومه نی وه زیران، به و پییه ی نه ندامیکی هاوکاره تیایدا و بوی هه یه هه ندیک له ده سترۆیه کانی خو ی بدات به بریکاری و هزاره ت یان به رۆبه ره گشتیه کان یانیش نه وه ی به شیای بزانن له و هزاره تدا.

دروهم -

1- بریکاری و وزارت بۆ ئاوه دانکردنه ووه نیشته جی کردن.

2- بریکاری و وزارت بۆ ریگه و بان.

له ئاراسته کردن و سهرپهرشتی کردنی کاروباره کانی و وزارتدا یاریدهی و وزیر ددهن له چوارچیوهی تایه تکاری و ئه و ده سترۆبیانهی که وزیر بیان ده سپیری به مهرجی پروانامهی سهره تای زانکۆ و سپۆریان به دهسته هیئایی.

سییهم - نوسینگهی وزیر: کارمندیك به پلهی بهرپوه بهر سهرۆکایه تی ده کا و بهرپوهی ده بات که خاوه ن پروانامهی سهره تای زانکۆ بیئ و ژماره یه ک له کارمندانیش هاوکاری ده کهن.

چوارهم - نوسینگهی بریکاری و وزارت: کارمندیك به پلهی بهرپوه بهر سهرۆکایه تی ده کا و بهرپوهی ده بات که خاوه ن پروانامهی سهره تای زانکۆ بیئ و ژماره یه ک له کارمندانیش هاوکاری ده کهن.

پینجه م - راپۆژکاران: ژماره یان نابی له چوار زیتر بیئ و ده بی له هه لگرانی پروانامهی سهره تای زانکۆ بن وله شاره زایانیش بن و نابی ماوهی کارکردیان له ده سال که متر بیئ.

شه شه م - بهرپوه بهرایه تی گشتی بۆ کاروباری کارگیری و دارایی: بهرپوه بهرپکی گشتی سهرۆکایه تی ده کا که پروانامه یه کی سهره تای زانکۆی به ده ست هیئایی و شاره زا بی و ماوهی کارکردنی له ده سال که متر نه بیئ.

حه وه تم - بهرپوه بهرایه تی گشتی کاروباری ته کیککی: بهرپوه بهرپکی گشتی سهرۆکایه تی ده کا که پروانامه ی سهره تای زانکۆی به ده ست هیئایی و شاره زا بی و ماوهی کارکردنی له ده سال که متر نه بیئ.

هه شه م - بهرپوه بهرایه تی گشتی ریگه و بان و ئاوه دانکردنه ووه نیشته جی کردن له پارێزگاکانی ههریم دا ههریه که یان بهرپوه بهرپکی گشتی سهرۆکایه تی ده کا و بهرپوهی ده بات که پروانامه ی سپۆری سهره تای زانکۆی به ده ست هیئایی و شاره زاش بی و سهرپهرشتی جیهی جی کردنی پرۆژه کانی نیشته جی کردن و خانوو به ره و ریگه و بانه کان ده کا له پارێزگادا و بهرپوه بهرایه تی کانی ریگه و بان و ئاوه دانکردنه ووه نیشته جی کردن له سنوری ههر پارێزگایه ک له و پارێزگیانه ش پیوه ده به ستریتنه وه.

ماددهى چوارەم :

يەكەم - ۋەزىرەتتىڭ ئەنجومەنىڭى راپوئىتكارى دەبىي كە پىك دىت لە :-

1. ۋەزىر / بەسەرۆك .
2. بىرىكارى ۋەزىر / بەئەندام لە كاتى ديار نەبوونى ۋەزىر سەرۆكايەتى ئەنجومەن دەكا .
3. راپوئىتكارانى ۋەزارەت / ئەندامن .
4. بەرپۆبەرە گىشتىە كانى ۋەزارەت / ئەندامن .
5. ھەرشارەزايەكى پىسپۆر لە ناوۋەۋى ۋەزارەت ۋەدەرەۋەيدا ۋەزىر بە شاپىستەى بزانى دايەنى .

دوۋەم - ئەنجومەن پىشكەشكەشكردنى راپوئىتكارى ۋەپاسپاردەكانى بۇ ۋەزىر دەگرىتە ئەستۋ ئەگەر پەسندىكرد ئەۋا دەبىتتە بىرىارى ۋەزارى .

ماددهى پىنجەم :

يەكەم - بە پىرە ۋەفرمان ۋەتايەتكارى ۋەپىكھاتەكانى ۋەزارەت ديار دەكرىن .

دوۋەم - ۋەزىر بۇى ھەيە بە پىي پىداۋىستىەكانى كارەكەى لە كاتى پىۋىست ھەر بەرپۆبەرەرايەتتەك يان بەش يان ھۆبەك بكاۋەۋە يان يەكيانبخات يان ھەلىانۋەشىئىتتەۋە .

ماددهى شەشەم :

ۋەزىر بۇى ھەيە گرىبەست لەگەل كەسانى سروسىتى ۋەياسايى لە شارەزايانى پىسپۆر لە ناوۋەۋى ھەرىم يان لە دەرەۋەيدا بۇ ئەنجام دانى ئەۋ ئەرك ۋەفرمانانەى كە پىيان دەسپىردى بۇ ئەۋ ماۋەيەى كە بە گونجاۋى دادەنى بىستى، ئەۋىش لە پىناۋ بە دىھىئانى ئامانجەكانى ۋەزارەتدا، ۋەدۋاى ۋەرگرتنى رەزامەندى سەرۆكايەتى ئەنجومەنى ۋەزىران ماف ۋەپابەندىەكانيان لە لايەن ۋەزىرەۋە ديار دەكرىن .

ماددهى ھەتتەم :

ياساى ژمارە (25) ى سالى 2004 ياساى ۋەزارەتى ئاۋەدانكردنەۋەۋە نىشتەجىكردن كە لە ئەنجومەنى نىشتمانى كوردستان - عىراق دەرچوۋە ۋەياساى ئەنجومەنى ۋەزىران ژمارە 242 لە 1999/9/4 كەلە ئىدارەى سلىمانىەۋە دەرچوۋە ھەلدەۋەشىئەۋەۋە ئەم ياسايە جىگەيان دەگرىتتەۋە .

ماددهى ھەشتەم :

ۋەزىر بۇى ھەيە رىنماگەلىكى دەرېكات بۇ ئاسانكارى جىبەجى كردنى ھوكمەكانى ئەم ياسايە .

ماددهى نۆيەم :

كار بە ھىچ دەقېك ناكرىت لەگەل ھوكمەكانى ئەم ياسايەدا ناكۆك بىت .

ماددهی دهیهم:

لهسه ر ئهجو مهنی وهزیران ولایه نه په یوه ندیداره کانه حو کمه کانی ئه م یاسایه جیه جی بکه ن.

ماددهی یازدهیهم:

ئه م یاسایه هه ر له رۆژی ده رچواندیه وه جیه جی ده کری وله رۆژنامه ی فه رمی (وه قاعی کوردستان) بلاوده کریته وه.

عدنان رهشاد موفتی

سه رۆکی ئه جو مه نی نی شتمانی

کوردستان - عیراق

هۆکاره کانی دانانی ئه م یاسایه -

بو ئه وه ی باشترین خزمه ت پیشکesh بکریت بو ئاوه دانکردنه وه ی هه ری م، له بواره کانی نیشته جیکردن و بینایه و ریگاو بان و پرد و تونیل و فرۆکه خانه و هیلی شه مه نده فه رداو، به ئامانجی زۆرکردنی به رهه م و زیادکردنی پیزی به رهه مه یان و به رزکردنه وه ی ئاسی کارامه یی و وه دیه یانی پر به پیستی به کارخستن (الاستخدام الامثل) له داها تی ئابووری و به شه ری داو، بو ئه وه ش که ئه لقه ناپیویسته کانی نیوان وه زاره ت و پیکهاته کانی له وه رگرتنی بریاردا لا برین و، پلانی کار دا بنری و چاودیری بکری، بویه، ئه م یاسایه دانرا.

تیبینی: ئه م یاسایه دوا ی په سندکردنی له لایه ن سه رۆکی هه ری می کوردستان - وه له ژماره (66) سالی شه شه م - ی رۆژی 2007/4/23 رۆژنامه ی (وه قاعی کوردستان) بلاو کراوه ته وه